

DOI: <https://doi.org/10.28925/3041-1505.2026.713>
УДК 378.011.3:7.05:159.923.2

Олена Віталіївна ЛИХОЛАТ

кандидатка педагогічних наук, доцентка,
доцентка кафедри дизайну
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка, м. Київ
ORCID ID: 0000-0002-7819-0903
o.lykholat@kubg.edu.ua

Olena Vitaliivna Lykholat

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Design
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv
ORCID ID: 0000-0002-7819-0903
o.lykholat@kubg.edu.ua

**АКМЕОЛОГІЧНА ПАРАДИГМА ФОРМУВАННЯ
СИНЕРГІЇ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК
ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНЕРА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ**

**THE ACMEOLOGICAL PARADIGM FOR
FORMING THE SYNERGY OF PROFESSIONAL
SKILLS IN GRAPHIC DESIGNERS AMIDST THE
DIGITAL TRANSFORMATION OF EDUCATION**

Анотація. У статті розглянуто зміни в системі підготовки графічних дизайнерів, які відбуваються під впливом швидкого розвитку цифрових технологій та зближення різних креативних індустрій. Виявлено суперечність між традиційною академічною підготовкою

та сучасними вимогами ринку праці, який потребує не лише виконавців, а дизайнерів-стратегів, здатних мислити комплексно, адаптуватися до змін і створювати нові цінності. Це зумовлює потребу переходу від вузькоінструментального навчання до моделі розвитку цілісної особистості майбутнього фахівця. У статті обґрунтований акмеологічний підхід як методологічний фундамент, що орієнтує дизайн-освіту на досягнення індивідуального «акме» – вершини професійної майстерності та особистісної зрілості. У межах дослідження запропоновано триєдину модель навичок (hard, soft, self skills), де внутрішні навички самозарадності (self skills) визначено як «ядро» професійної ідентичності. Доведено, що рушійною силою синергії цих компетенцій є метакогнітивна установка на зростання (growth mindset), яка дозволяє фахівцю трансформувати виклики середовища та професійні помилки у ресурс для самоактуалізації. У роботі представлено авторську лінійну модель акме-сходження, що охоплює етапи від потенціалу (вхідні задатки абітурієнта) до акме (вищої точки майстерності). Особливу увагу приділено етапу професійної зрілості, що вперше маніфестується під час роботи над портфоліо та кваліфікаційним проектом. Окреслено «формулу професіоналізму», яка базується на циклічності досвіду, постійній реновації навичок та забезпечує професійне довголіття. Акмеологічний вектор у підготовці дизайнера визначено як перехід від репродуктивного відтворення знань до продуктивного генерування сенсів, що мають соціальну та гуманістичну цінність. Впровадження запропонованих засад дозволяє структурувати навчання як цілісний шлях безперервного професійного становлення фахівця в умовах екзистенційних викликів сучасності.

Ключові слова: графічний дизайн; дизайн-освіта;

акмеологія; синергія навичок; hard skills; soft skills; self skills; growth mindset; Я-концепція; професійний розвиток.

Abstract. The article examines changes in the system of graphic designers' training occurring under the influence of rapid digital technology development and the convergence of various creative industries. A contradiction is identified between traditional academic training and modern labor market demands, which require not only executors but design strategists capable of complex thinking, adapting to changes, and creating new values. This necessitates a transition from narrow instrumental training to a model of developing the future specialist's integrated personality. The article substantiates the acmeological approach as a methodological foundation that orients design education toward achieving an individual «acme» – the peak of professional mastery and personal maturity. Within the study, a triune skills model (hard, soft, self skills) is proposed, where internal self-reliance skills (self skills) are defined as the «core» of professional identity. It is proven that the driving force behind the synergy of these competencies is a metacognitive growth mindset, which allows the specialist to transform environmental challenges and professional errors into a resource for self-actualization. The work presents the author's linear model of acme-ascent, covering stages from potential (the applicant's initial aptitude) to acme (the highest point of mastery). Special attention is paid to the stage of professional maturity, which first manifests during work on the portfolio and the qualification project. A «professionalism formula» is outlined, based on the cyclicity of experience and constant skills renovation, ensuring professional longevity. The acmeological vector in designer training is defined as a transition from reproductive knowledge replication to the productive generation of meanings that possess social and humanistic value. The implementation of

the proposed principles allows for structuring education as a holistic path of a specialist's continuous professional formation amidst the existential challenges of modernity.

Keywords: graphic design; design education; acmeology; skills synergy; hard skills; soft skills; self skills; growth mindset; self-concept; professional development.

Вступ. Трансформація сучасної системи підготовки графічних дизайнерів зумовлена стрімкою динамічністю цифрового ландшафту (освітнє середовище, цифрове проєктування освітніх програм і окремих освітніх компонентів, інструменти навчання, інтерактивні платформи тощо) та взаємопроникненням креативних індустрій (мистецтво, музика, кіно, дизайн, медіа, ігрова індустрія, мода, реклама тощо), що вимагає радикального перегляду традиційних освітніх моделей. У цих умовах дизайн-освіта відходить від вузько інструментального підходу й набуває рис цілісної системи формування особистості фахівця, здатного до саморозвитку, рефлексії та адаптації в умовах постійних змін [1]. Особливої ваги набуває ідея синергії професійних компетентностей, що разом формують основу для досягнення акме-вершин у професійній діяльності майбутнього дизайнера [2].

У цьому контексті фахова підготовка має розглядатися не як сума окремих умінь, а як взаємопов'язана система компетентностей, що забезпечує професійну мобільність, креативну автономність і конкурентоспроможність дизайнера в глобальному середовищі [3]. Саме синергія навичок стає тим механізмом, який дозволяє трансформувати знання у практичну майстерність, а досвід – у стратегічне мислення.

Постановка проблеми. Незважаючи на ґрунтовне вивчення окремих складників підготовки дизайнерів в

умовах сучасної дизайн-освіти, у системі вищої освіти зберігається відчутний розрив між запитом креативного сектору на гнучких фахівців-стратегів та рівнем підготовки графічного дизайнера як фахівця [4]. Сучасні дизайнери часто мають достатньо глибоку теоретичну базу і сформовані базові практичні навички з графічних і цифрових технологій, але мають прогалини в інноваційному мисленні та мультидисциплінарній співпраці. Це створює проблему адаптації таких фахівців на робочому місці. Проблема полягає не у відсутності навичок як таких, а у відсутності їхнього синергетичного зв'язку, що є необхідною умовою для подолання професійних криз та досягнення вершин майстерності («акме»). Недостатньо розкритими залишаються психолого-педагогічні механізми формування цілісної синергії між жорсткими (hard), м'якими (soft) та внутрішніми (self) навичками, що перешкоджає майбутнім дизайнерам ефективно використовувати власний потенціал для «акме» в умовах високого рівня мінливості цифрового середовища.

Методологічним фундаментом такого підходу виступає акмеологічна парадигма, яка орієнтує освітній процес на досягнення кожним суб'єктом освітнього процесу найвищого рівня його професійного і особистісного розвитку – індивідуального «акме» [5; 6]. У межах цього підходу підготовка графічного дизайнера інтерпретується як процес формування цілісної професійної ідентичності. Синергетичний ефект поєднання професійних навичок у підготовці дизайнера досягається завдяки їх поєднанню на основі метакогнітивних установок, що дозволяє фахівцю свідомо трансформувати виклики освітнього та навколишнього життєвого середовища у ресурс для власного розвитку. Кінцевою метою такої стратегії є формування професійної Я-концепції графічного

дизайнера, що виявляється не тільки у здатності створювати високоестетичні проєктні рішення, але і забезпечувати безперервну фахову і особистісну самоактуалізацію впродовж усього творчого професійного шляху.

Аналіз останніх публікацій. Досліджуючи публікації останніх років [1; 2; 3; 4; 7; 8; 9; 11; 12] з проблеми підготовки графічних дизайнерів та розвитку креативних індустрій, спостерігається трансформація підходів до формування «жорстких» навичок (*hard skills*), де пріоритет зміщується від статичного володіння інструментарієм до розвитку технологічної адаптивності. Стратегічним орієнтиром є перехід з простого володіння інструментарієм (наприклад, пакетом програм Adobe) у бік зближення раніше розрізнених, але суміжних сегментів дизайн-діяльності (ілюстрація, графічний дизайн, інтерфейсний дизайн, інфографіка, анімація та моушн-графіка) у єдиний мультидисциплінарний простір, що розширює коло обов'язків графічного дизайнера [7; 8; 9; 10]. Це зумовлено тим, що цифрові технології перестали бути лише зовнішніми інструментами й стали основою соціальних і економічних процесів, формуючи «постцифрову еру», де мультидисциплінарність є обов'язковою умовою. Дослідження доводять, що *hard skills* сьогодні виступають лише «технологічною платформою», яка без належного поєднання з іншими групами навичок швидко втрачає актуальність через розвиток штучного інтелекту.

Науковий дискурс останніх років у сфері дизайн-освіти демонструє стійку тенденцію до переосмислення підготовки майбутніх дизайнерів як інтегративного процесу, що базується на синергії різних груп компетентностей [2; 4; 10]. У межах глобальної освітньої парадигми, зокрема в концепції OECD «Future of Education and Skills 2030/2040» [11], підкреслюється необхідність

формування не лише знань і навичок, але й установок, цінностей і здатності до саморегуляції. Концепція OECD наголошує на розвитку «агентності» (agency) – здатності студента/людини активно впливати на світ та виділяє створення нових цінностей (creating new value) та критичне мислення.

Сучасні дослідження у галузі мистецької та дизайн-освіти підтверджують ефективність діяльнісно-орієнтованих моделей навчання, зокрема design-based learning (DBL), що інтегрує дослідницькі, комунікативні, рефлексивні та проєктні навички. Емпіричні результати свідчать, що студенти, залучені до DBL, демонструють значно вищий рівень розвитку дизайнерських компетентностей порівняно з традиційними підходами, а також підвищену внутрішню мотивацію як ключовий чинник професійного зростання [12]. Це підтверджує важливість синергії когнітивних і мотиваційних компонентів у досягненні високого рівня професійної майстерності.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні синергії професійних компетентностей (hard skills, soft skills, self skills) як акмеологічної основи професійного становлення майбутніх графічних дизайнерів, визначенні ролі продуктивної Я-концепції, метакогнітивних установок та освітнього середовища у досягненні професійної зрілості й довготривалого творчого розвитку в умовах цифрової трансформації дизайн-освіти.

Методологічну основу дослідження становить міждисциплінарний підхід, що поєднує положення педагогіки вищої освіти, акмеології, психології професійного розвитку та теорії дизайну. В процесі дослідження були використані такі методи: а) теоретичний

аналіз і синтез наукових джерел – для узагальнення підходів до структури професійної компетентності графічного дизайнера; результатом стало визначення триєдиної моделі навичок (hard, soft, self skills) як синергетичної системи; б) порівняльний аналіз освітніх моделей, який дозволив виявити обмеження традиційного інструментального навчання та обґрунтувати необхідність інтегративного підходу; результат – формулювання концепції синергії навичок; в) метод концептуального моделювання, який було застосовано для побудови моделі взаємодії компетентностей, метакогнітивних установок (growth mindset) і освітніх підходів; результат – авторська структурна модель досягнення акме-вершин.

Виклад основного матеріалу. Акмеологічний підхід у сучасній вищій освіті виступає не просто як методологічний інструмент, а як комплексна стратегія досягнення «акме» (грец. ακμή) – вершини професійної майстерності та особистісної зрілості [13; 14]. Він базується на синергії когнітивного, мотиваційно-вольового та рефлексивного компонентів, що дозволяє трансформувати потенційні можливості студента у реальні професійні здобутки [5; 6]. Ключовими здобутками акмеології для дизайн-освіти є такі:

- Продуктивність замість репродукції, оскільки одним із найважливіших напрацювань акмеології є теорія переходу від репродуктивного засвоєння знань до продуктивної, творчо-дослідницької діяльності. Для графічного дизайнера це означає відмову від простого копіювання візуальних стилів на користь створення інноваційних візуальних систем. У контексті формування індивідуальної акмеологічної траєкторії майбутнього дизайнера «продуктивність» виступає для студента не просто як створення нового візуального контенту, а як

його здатність до генерування сенсів, що мають не тільки естетичну, але і соціальну, гуманістичну цінність [10]. Також, свідомо відмова від репродукції може свідчити про високий ступінь автономії та відповідальності студента. Особистісна зрілість майбутнього графічного дизайнера проявляється у здатності свідомо відкидати очевидні, «шаблонні» рішення на користь експерименту. Це вимагає від магістра психологічної готовності до ризику, розвитку критичного самоаналізу та інтелектуальної чесності.

- Системно-моделюючий розвиток. Акмеологія, як наука, збагатила педагогіку принципом системного моделювання. У навчанні дизайну це реалізується, по-перше, через формування здатності бачити цілісний образ проєкту, прогнозувати його соціальний вплив та естетичну цінність, що перетворює кожне навчальне завдання на інструмент розв'язання складних комунікаційних проблем. У цьому контексті розвиток професіоналізму майбутнього дизайнера розглядається не як лінійне накопичення технічних навичок, а як динамічне сходження до «акме» – вершини творчої самореалізації. По-друге, акмеологічний підхід стимулює формування суб'єктної позиції майбутнього дизайнера, де здатність до безперервної рефлексії та самокорекції стає головним внутрішнім ресурсом для подолання страху помилок, будь-яких професійних криз. По-третє, напрацювання акмеології дозволяють трансформувати освітній процес у простір моделювання успіху, де майбутній фахівець вчиться не просто адаптуватися до екзистенційних викликів сучасного креативного ринку, а активно формувати нові стандарти візуальної культури та відповідального дизайну.

- Неперервна рефлексія та самокорекція. Відомо, що наука про «акме» наголошує, що професіоналізм – це не

статичний стан, а процес постійного самовдосконалення [12]. Акмеологія вчить дизайнера трансформувати професійні виклики в енергію особистісного росту. Завдяки розвитку рефлексивної сфери, майбутній фахівець графічного дизайну стає здатним до самостійного аналізу власних проєктних помилок та гнучкої адаптації до динамічних вимог сучасної креативної індустрії (диджиталізації, інклюзивності, екологічності, людиноцентричності тощо). У цьому контексті самокорекція постає не як виправлення технічних недоліків, а як усвідомлена стратегія інтелектуального, естетичного та етичного зростання. Для майбутнього графічного дизайнера досягнення «акме» означає перехід від зовнішнього контролю (оцінки викладача(чів) або уявного чи дійсного замовника) до внутрішнього професійного самоконтролю, де критерієм якості є відповідність власним високим стандартам та ціннісним орієнтирам. Розвиток рефлексивної сфери перетворює кожний реалізований проєкт на платформу для самонавчання, що дозволяє фахівцеві не просто реагувати на зміни в креативній індустрії, а й випереджати їх, досліджуючи та прогножуючи нові потреби суспільства. Такий стан динамічного проявлення професіоналізму гарантує, що «акме» не перетвориться на стагнацію після досягнення перших значних успіхів, а стане поштовхом до освоєння нових горизонтів майстерності. Зрештою, саме здатність до конструктивної рефлексії перетворює досвід у справжню мудрість, дозволяючи дизайнеру зберігати актуальність і творчу енергію впродовж усієї професійної кар'єри.

- Творча автономія. Розвиток творчої автономії в акмеологічному вимірі трансформує дизайнера з технічного виконавця на свідомого архітектора візуальних

комунікацій, для якого професіоналізм є способом вираження особистісної людської і професійної зрілості. На шляху до «акме» цей процес передбачає перехід від простої операційної майстерності (hard skills) до формування цілісного світогляду, де авторський почерк стає не лише естетичною категорією, а й маніфестом професійної гідності та інтелектуальної незалежності. Досягнення вершини професіоналізму в цій площині проявляється у здатності фахівця самостійно визначати вектори свого розвитку, не підпорядковуючись сліпо мінливим трендам, а створюючи їх на основі глибоких етичних принципів. Творча автономія дає дизайнеру силу обстоювати гуманістичні цінності в проєктних рішеннях, що є ознакою найвищого рівня зрілості – коли професійне «Я» гармонійно поєднується з високою соціальною відповідальністю. Зрештою, саме ця суб'єктна незалежність дозволяє магістру дизайну не просто функціонувати в межах професії, а здійснювати її трансформацію, залишаючи вагомий особистий слід у культурі та суспільстві.

В основі акмеологічного підходу лежить концепція максимального розкриття внутрішніх ресурсів особистості шляхом гармонійного поєднання її інтелектуальних (когнітивних), спонукальних (мотиваційних) та аналітичних (рефлексивних) якостей [5]. У площині педагогіки ця методологія слугує фундаментом для вибудовування професійної майстерності та закладення механізмів безперервного фахового зростання, розвитку продуктивної «Я-концепції» [15; 16; 17].

Розвиток продуктивної «Я-концепції» є центральним елементом акмеологічного супроводу майбутнього графічного дизайнера. Це не просто статичне самосприйняття, а складна динамічна система уявлень

особистості про себе, яка виступає внутрішнім стимулом до безперервного саморозвитку та досягнення професійних вершин на кожному етапі фахової підготовки [15]. Формування такої концепції передбачає перехід від пасивного засвоєння професійних ролей до активного конструювання образу себе як успішного суб'єкта творчості. В акмеологічному вимірі це означає вибудовування позитивного, проте об'єктивно-критичного ставлення до власних здібностей. Усвідомлення сильних сторін стає фундаментом професійної впевненості, а рефлексивне визнання «зон росту» – рушієм для неперервної освіти [16; 17].

Для графічного дизайнера продуктивна «Я-концепція» трансформується у внутрішню установку на інноваційність та авторську унікальність. Вона дозволяє фахівцеві не лише ідентифікувати себе з професійною спільнотою, а й чітко окреслювати власну нішу в креативній індустрії [187]. Досягнення «акме» у цьому контексті – це стан динамічної гармонії між «Я-реальним» (наявними компетенціями) та «Я-ідеальним» (професійними прагненнями), що забезпечує психологічну стійкість перед обличчям творчих криз та мінливих вимог ринку [15; 16; 17]. Таким чином, продуктивна «Я-концепція» стає внутрішнім вектором, який спрямовує зусилля майбутнього графічного дизайнера на реалізацію свого творчого призначення та утвердження професійної гідності.

Впровадження акмеологічних засад у підготовку графічних дизайнерів дозволяє змінити вектор навчання від оволодіння сумою технологічних навичок до формування цілісної творчої особистості, готової до високих професійних досягнень протягом усього життя. Ключовою особливістю підходу є фокусування уваги на

самому процесі еволюції майбутнього фахівця, а не лише на фіксації освітніх результатів. Важливим є формування у здобувача освіти розуміння того, що професіоналізм у дизайні – це не лише набір технік, а екзистенційний вибір безперервного становлення себе як творця. Це дає змогу сформувати адаптивну творчу особистість, готову ефективно відповідати на мінливі виклики сучасної індустрії протягом усієї кар'єри (рис. 1).

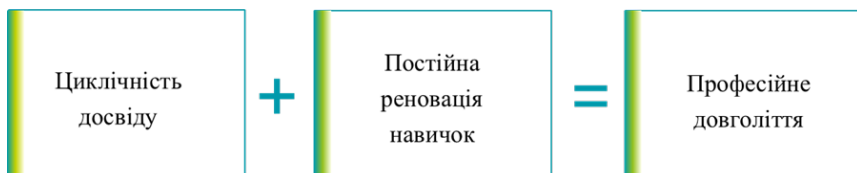

Рис. 1. Формула професіоналізму в дизайні

На рис. 1 представлена авторська формула неперервного професійного розвитку графічного дизайнера в акмеологічному контексті. Рисунок ілюструє, що шлях до «акме» – це не одноразовий стрибок, а постійний процес оновлення та переосмислення власної діяльності, що забезпечує сталий розвиток особистості. Циклічність досвіду відображає ідею того, що професіоналізм не є статичним досягненням. Кожен новий проєкт чи виклик запускає новий цикл рефлексії та аналізу, що дозволяє дизайнеру переосмислювати свій попередній доробок і уникати творчої стагнації. Постійна реновація навичок вказує на необхідність безперервного оновлення як «твердих» (hard skills), так і «м'яких» (soft skills) навичок. У дизайні це особливо актуально через появу нових інструментів (наприклад, генеративного ШІ) та зміну соціальних запитів в умовах екзистенційних викликів. Професійне довголіття є результатом синергії перших двох

компонентів. Це здатність фахівця зберігати актуальність, конкурентоспроможність та високу продуктивність у креативній індустрії впродовж тривалого часу.

У системі підготовки графічного дизайнера акмеологічний вектор забезпечує якісну трансформацію навчального процесу: по-перше, відхід від репродукції, коли просте відтворення знань замінюється продуктивною та пошуковою діяльністю; по-друге, усвідомлене творче моделювання, коли не тільки здійснюється перехід до системного проєктування знань, а відбувається усвідомлене конструювання власного професійного «Я». Відмова від репродуктивних методів у дизайні є ключовим етапом переходу від рівня «виконавця» до рівня «майстра-творця», що в акмеології ототожнюється із досягненням професійної зрілості [4, с.41-52]. Така інтеграція системного мислення та особистісного розвитку є критично необхідною для дизайнерської сфери, де здатність до створення інновацій та гнучкої трансформації власного стилю визначає рівень професійної успішності, сприяє формуванню продуктивної Я-концепції.

Впровадження акмеологічних засад у фахову підготовку графічного дизайнера дозволяє структурувати розвиток майбутнього спеціаліста як цілісний шлях професійного зростання. Кожен етап цього процесу спрямований на поступове перетворення особистісного потенціалу у високу майстерність. Трансформація від початкового рівня «виконавця» до рівня «майстра-творця» відбувається через послідовну інтеграцію знань, навичок та рефлексивного досвіду. Зазначена динаміка становлення графічного дизайнера, що охоплює шлях від первинної мотивації до досягнення професійного акме, графічно відображена на рисунку 2:

Рис. 2. Лінійна модель акме-сходження графічного дизайнера

Рисунок 2 візуалізує лінійну модель акмеологічного розвитку графічного дизайнера, демонструючи етапи еволюції від початкових задатків до найвищої точки професійної реалізації. Розглянемо зміст етапів детально:

- Етап 1: Потенціал. Це вихідна точка, що базується на природних задатках, творчих нахилах та первинній мотивації студента до дизайнерської діяльності. Цей початковий етап акмеологічного сходження не є статичним, бо вихідна точка для навчання зазвичай базується на фундаменті, що вже сформований попереднім досвідом та набутими навичками абітурієнта. Така підготовленість і творчий потенціал найбільш яскраво виявляються на етапі відбору абітурієнтів, зокрема під час вступних випробувань, де оцінюється здатність майбутнього студента до візуального мислення та рівень його первинної залученості у професію. Саме в цей період закладається когнітивний та спонукальний фундамент майбутнього фахівця, який у подальшому трансформується у професійну компетентність.

- Етап 2: Становлення. Це центральна ланка акмеологічного розвитку, де якісні зміни у професійному профілі дизайнера забезпечуються гармонійним поєднанням зовнішніх педагогічних умов та внутрішньої активності студента. На цьому етапі відбувається синтез Hard та Soft Skills. Тут відбувається перехід від репродуктивного засвоєння інструментарію до

продуктивного формування синергії професійних навичок. Варто зауважити, що ефективність становлення безпосередньо залежить від архітектури освітньої програми, що має відповідати сучасним стандартам якості та критеріям акредитації. Формування стимулювального освітнього середовища, насиченого реальними кейсами та інноваційними технологіями, створює необхідний простір для професійного «прориву». Важливу роль також відіграє перехід до активних методів навчання – проєктної діяльності, системно-моделюючих завдань та дослідницького підходу. Викладач у цьому процесі виступає як ментор, який спрямовує студента до самостійного пошуку візуальних рішень, що сприяє розвитку його творчої автономії.

- Етап 3: Зрілість. Характеризується сформованою «Я-концепцією». Дизайнер усвідомлює свою творчу автономію, має чітку ціннісну позицію та авторський почерк, що дозволяє йому діяти як самостійний суб'єкт діяльності. Етап Зрілості у професійному становленні графічного дизайнера маркує перехід від керованого навчання до самостійної творчої стратегії. Важливою особливістю є те, що вперше здобувач освіти набуває такої зрілості на фінальних етапах навчання – під час систематизації власних здобутків у професійному портфоліо та в процесі виконання кваліфікаційної (дипломної) роботи.

- Етап 4: Акме. Фінальна стадія, що позначає досягнення вищої точки майстерності. Це стан професійного акме, де технологічна досконалість гармонійно поєднується з особистісною зрілістю та здатністю до створення інноваційних візуальних систем. Важливо усвідомлювати, що ця стадія не є фінішною стрічкою, яка означає припинення розвитку, а постає новим

горизонтом, що відкривається з вершини вже досягнутого. Досягнення «акме» у цьому контексті – це стан гармонії між «Я-реальним» та «Я-ідеальним», що забезпечує психологічну стійкість та здатність до створення нових візуальних сенсів у креативній індустрії. З цієї вищої точки майстерності розпочинається процес подальшого професійного довголіття, що базується на циклічності досвіду та постійній реновації навичок відповідно до викликів часу.

Реалізація акмеологічного потенціалу майбутнього дизайнера ґрунтується на синергії трьох фундаментальних груп навичок, що забезпечують його професійне сходження [2]:

- Hard skills, які формують технологічний базис та експертну основу діяльності, охоплюючи володіння інструментарієм (від графічних редакторів до UX/UI-проектування) і здатність до створення якісного візуального продукту;

- Soft skills, які виступають гуманітарним каталізатором, забезпечуючи ефективну комунікацію, адаптивність та здатність працювати у мультидисциплінарних командах в умовах високої невизначеності [19; 20];

- Self skills (навички самозарадності), які стають «внутрішнім ядром» компетенцій, що включає механізми саморегуляції, рефлексії та цілепокладання [21]. Саме вони трансформують зовнішнє навчання у свідомий саморозвиток, формуючи аутопсихологічну компетентність та «акмеологічну Я-концепцію».

Рушійною силою цієї синергії є установка на зростання (growth mindset) за концепцією Керол Двек [22]. Таке налаштування перетворює кожен помилку чи виклик на інструмент розвитку, забезпечуючи безперервну реновацію навичок [23]. У поєднанні з якісним освітнім

середовищем та активною проектною діяльністю, ці компоненти формують траєкторію не лише до першого професійного успіху в межах портфоліо чи диплома, а й до сталого професійного довголіття.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження дозволяє констатувати, що сучасна дизайн-освіта потребує радикального зміщення акцентів від технологічного навчання до формування цілісної професійної суб'єктності майбутнього фахівця. Акмеологічна стратегія надає для цього потужний методологічний інструментарій, яким дозволяє подолати розрив між академічною теорією та запитами ринку дизайн-послуг через розвиток рефлексивної сфери, творчої автономії та здатності до генерування сенсів, що мають соціальну й гуманістичну цінність. Ефективність дизайнера забезпечується не простою сумою компетенцій, а їхнім системним поєднанням (hard skills + soft skills + self skills), де навички саморегуляції та самозарадності стають фундаментальним ядром для успішної адаптації фахівця в умовах високої невизначеності та постійних екзистенційних викликів. Перехід від репродуктивного копіювання до продуктивного моделювання при вирішенні навчальних проектних завдань дає змогу студенту стати архітектором власного зростання і сформуванню професійне «Я», досягти «акме». При цьому досягнення «акме» постає не як фінішна стрічка, а як динамічний стан неперервного розвитку, що підтримується через метакогнітивну установку на зростання (growth mindset) та циклічну реновацію компетенцій відповідно до викликів постцифрової ери. Кінцевим результатом такої підготовки є сформована «акмеологічна Я-концепція», яка гармонізує «Я-реальне» та «Я-ідеальне», гарантуючи високу конкурентоспроможність, психологічну стійкість

та професійне довголіття дизайнера на глобальному ринку креативних індустрій.

Список використаних джерел:

1. Лихолат, О. В. Стратегічні вектори професійної підготовки магістрів графічного дизайну в Україні в контексті європейської інтеграції та технологічної трансформації. Педагогічна Академія: наукові записки. 2026. № 27. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18813260>

2. Лихолат О.В. Акмеологічний підхід до формування синергії професійних навичок майбутніх графічних дизайнерів. KyivDesignConference. Сталий розвиток суспільства та дизайн діяльність у просторі територіальної айдентики : зб. матеріалів наук.-практ. конф. (м. Київ. 16 квітня 2025 року) / Ред. кол. : В. Карпов, А. Чемерис, О. Роготченко та ін. Київ : Київ. столич. ун-т ім. Б. Грінченка, 2026. С.146-149.

3. Kravchenko O. Artistic orientation and scientific essence of graphic design in the context of design education. Theory and Practice of Design. 2025. Vol. 35. P. 285–292. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2025.35.29>

4. Лихолат О. В. Пошук шляхів удосконалення освітньої програми з графічного дизайну магістрів. Технологічна освіта: сучасні реалії та перспективи розвитку : матеріали XIV Міжнар. наук.-практ. конф. пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського та XI Міжнар. наук.-практ. конф. «Актуальні питання графічної підготовки» (Київ, 28 лют. – 1 берез. 2025 р.). Київ : УДУМ, 2025. С. 576–579.

5. Ціпан Т. С. Сутність і наукові визначення феномену акмеологія [Електронний ресурс] / Т. С. Ціпан. Інноватика у вихованні. 2018. Вип. 7(2). С. 212-220. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/inuv_2018_7\(2\)_26](http://nbuv.gov.ua/UJRN/inuv_2018_7(2)_26)

6. Теорія і практика професійної акмеології:

монографія / Вознюк О.В., Дубасенюк О.А., Костюшко Ю.О., Осадчук Н.П., Сидорчук Н.Г. Житомир : Вид-во ПП «Євро-Волинь», 2020. 392 с.

7. Fass, J., Rutgers, J., та Chui, M. (2018) Using Design Competencies to Define Curricula and Support Learners, in Storni, C., Leahy, K., McMahon, M., Lloyd, P. and Bohemia, E. (eds.). Design as a catalyst for change - DRS International Conference, 2018, 25-28 June, Limerick, Ireland. DOI: <https://doi.org/10.21606/drs.2018.578>

8. Hodges, D. (2021). Old Dog, New Tricks: The Shift from Graphic Designer to UX/UI Designer in Higher Education Graphic Design Curriculum. West Texas A&M University. URL: <https://wtamu-ir.tdl.org/bitstreams/043765e7-b9b1-4d0a-b330-4cefec416e5b/download>

9. Fleischmann, K. (2022). Design education in transition: A multidisciplinary design classroom with non-allied disciplines. The Design Journal. 2022. Vol. 25. Issue. 1. Pp/ 25-43. DOI: <https://doi.org/10.1080/14606925.2021.2004717>

10. Лихолат О. В. Гуманістичний вимір інновацій у професійній підготовці магістрів з графічного дизайну в умовах війни. UCRAINA LIBERTATEM. Трансформація гуманітарної сфери та культурного простору під впливом війни : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 11–12 листоп. 2025 р.). Київ, 2025. С. 117–176.

11. The Future of Education and Skills 2030/2040. OECD. URL: <https://www.oecd.org/en/about/projects/future-of-education-and-skills-2030.html> (дата звернення: 21.04.2026).

12. Оо, TZ., Kadyirov, T., Kadyjrova, L. and Józsa, K. (2025). Enhancing design skills in art and design education. Frontiers in Education. 2025. 10:1521823. DOI: <https://doi.org/10.3389/feduc.2025.1521823>

13. Дерекa Т. Розвиток акмеології (20-ті роки ХХ ст. –

початок ХХІ ст.): етапи становлення та їх характеристика. Освітологія. 2017. № 6. С. 76-80. DOI: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2017.6.7680>

14. Сидорчук Н.Г. Розвиток акмеологічної науки як одна із умов підвищення якості освіти. Інновації в освіті: інтеграція науки і практики: збірник науково-методичних праць / за заг. ред. О.А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 321-335.

15. Білозерська С. І. Професійна Я-концепція як передумова професійного розвитку особистості. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Психологія. 2015. Вип. 2. С. 10-18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoapp_2015_2_4

16. Гресько І.М. Становлення Я-концепції особистості: структура та етапи розвитку. Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія Психологічні науки. 2024. Вип. 1(4). С. 9-17. DOI: [https://doi.org/10.31558/2786-8745.2024.1\(4\).1](https://doi.org/10.31558/2786-8745.2024.1(4).1)

17. Онищенко В. Професійна Я-концепція як інтегральна складова ноологічної Я-концепції особистості. Педагогіка і психологія професійної освіти. 2013. № 3. С. 39-50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pippo_2013_3_5

18. Björklund T. A., Keipi T., Maula H. Crafters, explorers, innovators, and co-creators: Narratives in designers' identity work. Design Studies. May 2020. Vol. 68. Pp. 82-112. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.destud.2020.02.003>

19. Савченкова М.В. Формування soft skills як основа професійної мобільності фахівців у сучасному освітньому процесі. Ментальне здоров'я. 2025. № 1. С. 25-28. DOI: <https://doi.org/10.32782/3041-2005/2025-1.5>

20. Vitchynkina K. Soft Skills and Creative Activity: Analysis of Interconnection in the Education of Future Graphic Design Professionals. Educational Challenges. 2024.

Vol. 29(1). P. 214-225. DOI: <https://doi.org/10.34142/2709-7986.2024.29.1.15>

21. Sakız H. Exploring the impact of self-regulated learning intervention on students' strategy use and performance in a design studio course. *International Journal of Technology and Design Education*. 2023. Vol. 33. P. 1923–1957. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10798-022-09798-3>

22. Двек К. Налаштуйся на зміни. Нова психологія успіху / пер. з англ. Ю. Кузьменко. Київ : Наш Формат. 2017. 296 с.

23. Vongkulluksn V. W., Matewos A. M., Sinatra G. M. Growth mindset development in design-based makerspace: a longitudinal study. *The Journal of Educational Research*. 2021. Vol. 114, № 2. P. 139–154. DOI: <https://doi.org/10.1080/00220671.2021.1872473>

References:

1. Lykholat, O. V. (2026b). Stratehichni vektory profesiinoi pidhotovky mahistriv hrafichnoho dyzainu v Ukraini v konteksti yevropeiskoi intehtratsii ta tekhnolohichnoi transformatsii [Strategic vectors of professional training of masters of graphic design in Ukraine in the context of European integration and technological transformation]. *Pedahohichna Akademiia: naukovy zapysky* [Pedagogical Academy: Scientific Notes], 27. <https://doi.org/10.5281/zenodo.18813260> [in Ukrainian]

2. Lykholat, O. V. (2026a). Akmeolohichniyi pidkhid do formuvannia synerhii profesiinykh navychok maibutnikh hrafichnykh dyzaineriv [Acmeological approach to the formation of professional skills synergy of future graphic designers]. In V. Karpov, A. Chemerys, & O. Rohotchenko (Eds.), *Stalyi rozvytok suspilstva ta dyzain diialnist u prostori terytorialnoi aidentyky: KyivDesignConference* (pp. 146–149). Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University. [in Ukrainian].

3. Kravchenko, O. (2025). Artistic orientation and scientific essence of graphic design in the context of design education. *Theory and Practice of Design*, 35, 285–292. <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2025.35.29>

4. Lykholat, O. V. (2025b). Poshukshliakhivudoskonalennia osvitoi prohramy z hrafichnoho dyzainu mahistriv [Search for ways to improve the educational program in graphic design for masters]. In *Tekhnolohichna osvita: suchasni realii ta perspektyvy rozvytku* (pp. 576–579). UDUM. [in Ukrainian].

5. Cipan, T. S. (2018). Sutnist i naukovi vyznachennia fenomenu akmeolohii [The essence and scientific definitions of the phenomenon of acmeology]. *Innovatyka u vykhovanni* [Innovations in Education], 7(2), 212–220. [http://nbuv.gov.ua/UJRN/inuv_2018_7\(2\)_26](http://nbuv.gov.ua/UJRN/inuv_2018_7(2)_26) [in Ukrainian].

6. Vozniuk, O. V., Dubaseniuk, O. A., Kostiusenko, Yu. O., Osadchuk, N. P., & Sydorchuk, N. G. (2020). *Teoriia i praktyka profesiinoi akmeolohii* [Theory and practice of professional acmeology] (Monograph). Evro-Volyn. [in Ukrainian].

7. Fass, J., Rutgers, J., & Chui, M. (2018). Using design competencies to define curricula and support learners. In C. Storni, K. Leahy, M. McMahon, P. Lloyd, & E. Bohemia (Eds.), *Design as a catalyst for change – DRS International Conference 2018* (Vol. 1). <https://doi.org/10.21606/drs.2018.578>

8. Hodges, D. (2021). Old dog, new tricks: The shift from graphic designer to UX/UI designer in higher education graphic design curriculum [Master's thesis, West Texas A&M University]. WTAMU Institutional Repository. <https://wtamu-ir.tdl.org/bitstreams/043765e7-b9b1-4d0a-b330-4cefec416e5b/download> [in Ukrainian]

9. Fleischmann, K. (2022). Design education in transition: A multidisciplinary design classroom with non-allied disciplines. *The Design Journal*, 25(1), 25–43. <https://doi.org/10.1080/14606925.2021.2004717>

10. Lykholat, O. V. (2025a). Humanistychnyi vymir innovatsii u profesiinii pidhotovtsi mahistriv z hrafichnoho dyzainu v umovakh viiny [Humanistic dimension of innovations in professional training of masters in graphic design in war conditions]. In UCRAINA LIBERTATEM. Transformatsiia humanitarnoi sfery ta kulturnoho prostoru pid vplyvom viiny (pp. 117–176). [in Ukrainian].

11. OECD. (n.d.). The future of education and skills 2030. Retrieved April 21, 2026, from <https://www.oecd.org/en/about/projects/future-of-education-and-skills-2030.html>

12. Oo, T. Z., Kadyirov, T., Kadyjrova, L., & Józsa, K. (2025). Enhancing design skills in art and design education. *Frontiers in Education*, 10, Article 1521823. <https://doi.org/10.3389/educ.2025.1521823>

13. Dereka, T. (2017). Rozvytok akmeolohii (20-ti roky XX st. – pochatok XXI st.): etapy stanovlennia ta yikh kharakterystyka [Development of acmeology (20s of the XX century – beginning of the XXI century): stages of formation and their characteristics]. *Osvitolohiia [Educology]*, 6, 76–80. <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2017.6.7680> [in Ukrainian].

14. Sydorchuk, N. H. (2014). Rozvytok akmeolohichnoi nauky yak odna iz umov pidvyshchennia yakosti osvity [Development of acmeological science as one of the conditions for improving the quality of education]. In O. A. Dubaseniuk (Ed.), *Innovatsii v osviti: intebratsiia nauky i praktyky* (pp. 321–335). ZhDU im. I. Franka. [in Ukrainian].

15. Biloziarska, S. I. (2015). Profesiina Ya-kontseptsiiia yak peredumova profesiinoho rozvytku osobystosti [Professional Self-concept as a prerequisite for professional personality development]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Serii: Psykholohiia [Scientific Notes of Ostroh Academy National University. Psychology Series]*,

2, 10–18. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoapp_2015_2_4 [in Ukrainian].

16. Hresko, I. M. (2024). Stanovlennia Ya-kontseptsii osobystosti: struktura ta etapy rozvytku [Formation of the Self-concept of the individual: structure and stages of development]. Visnyk Donetskoho natsionalnoho universytetu imeni Vasylia Stusa. Seriiia Psykholohichni nauky [Bulletin of Vasyl Stus Donetsk National University. Psychological Sciences Series], 1(4), 9–17. [https://doi.org/10.31558/2786-8745.2024.1\(4\).1](https://doi.org/10.31558/2786-8745.2024.1(4).1) [in Ukrainian].

17. Onyshchenko, V. (2013). Profesiina Ya-kontseptsiiia yak intehralna skladova noolohichnoi Ya-kontseptsii osobystosti [Professional Self-concept as an integral component of the noological Self-concept of the individual]. Pedahohika i psykholohiia profesiinnoi osvity [Pedagogy and Psychology of Professional Education], 3, 39–50. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pippo_2013_3_5 [in Ukrainian].

18. Björklund, T. A., Keipi, T., & Maula, H. (2020). Crafters, explorers, innovators, and co-creators: Narratives in designers' identity work. *Design Studies*, 68, 82–112. <https://doi.org/10.1016/j.destud.2020.02.003>

19. Savchenkova, M. V. (2025). Formuvannia soft skills yak osnova profesiinnoi mobilnosti fakhivtsiv u suchasnomu osvithnomu protsesi [Formation of soft skills as a basis for professional mobility of specialists in the modern educational process]. *Mentalne zdorov'ia* [Mental Health], 1, 25–28. <https://doi.org/10.32782/3041-2005/2025-1.5> [in Ukrainian].

20. Vitchynkina, K. (2024). Soft skills and creative activity: Analysis of interconnection in the education of future graphic design professionals. *Educational Challenges*, 29(1), 214–225. <https://doi.org/10.34142/2709-7986.2024.29.1.15>

21. Sakız, H. (2023). Exploring the impact of self-regulated learning intervention on students' strategy use and

performance in a design studio course. *International Journal of Technology and Design Education*, 33, 1923–1957. <https://doi.org/10.1007/s10798-022-09798-3>

22. Dweck, C. (2017). *Nalashtuisia na zminy. Nova psykholohiia uspikhu* [Mindset: The new psychology of success] (Yu. Kuzmenko, Trans.). Nash Format. (Original work published 2006).

23. Vongkulluksn, V. W., Matewos, A. M., & Sinatra, G. M. (2021). Growth mindset development in design-based makerspace: A longitudinal study. *The Journal of Educational Research*, 114(2), 139–154. <https://doi.org/10.1080/00220671.2021.1872473>